

ESPECIALISTES EN CÒRNIA ALERTEN SOBRE LES COMPLICACIONS ASSOCIADES A UN MAL ÚS DE LENTS DE CONTACTE

Experts de l'IMO promouen un front comú amb metges de família, òptics, infermers i oftalmòlegs generals per prevenir lesions corneals que poden arribar a ser greus

Organitzen un curs de superfície ocular dirigit, per primera vegada, a professionals no especialitzats en aquest àmbit, però clau en la cadena de diagnòstic de patologia corneal

Barcelona, 11 de maig del 2018./ La còrnia és una estructura transparent que actua com a escut protector de l'ull davant d'agents externs i que permet l'entrada de llum a l'ull. Pel fet d'estar en contacte directe amb l'exterior, és susceptible de presentar alteracions que, tot i que en molts casos són fàcilment identificables –vermellor, llagimeig i, inclús, opacitat central o pèrdua visual–, no sempre mouen el pacient a anar a l'oftalmòleg, malgrat que poden ser urgents i afectar greument la visió. Per això, els professionals sanitaris, entre els quals hi ha òptics, metges de família, infermers i oftalmòlegs generals, tenen un paper rellevant a l'hora d'indicar la necessitat de visitar l'especialista. A aquest grup de professionals es dirigeix, per primera vegada, un [curs](#) especialitzat en el segment anterior de l'ull.

La iniciativa ha sorgit de l'equip de còrnia de l'Institut de Microcirurgia Ocular de Barcelona (IMO), que organitza avui una jornada per compartir casos pràctics amb 150 professionals, tots d'àmbits decisius en la cadena del diagnòstic precoç de lesions i malalties de la superfície ocular. Segons el [Dr. Josep Lluís Güell](#), coordinador del Departament de Còrnia, Cataracta i Cirurgia Refractiva de l'IMO i membre del comitè organitzador del curs, "l'objectiu de la jornada és conscienciar de la importància d'un diagnòstic precoç de la patologia corneal, a partir d'una col·laboració interdisciplinària dels diferents especialistes en contacte amb el pacient".

En moltes ocasions, aquests professionals són els primers que poden detectar malalties oculars en fases precoces, com l'[ull sec](#), la conjuntivitis al·lèrgica o processos infecciosos, i que poden derivar a l'oftalmòleg especialitzat per prevenir unes conseqüències que poden arribar a ser greus. Això passa amb algunes complicacions associades a l'ús de lents de contacte, sobre les quals tracten una part dels casos que es presenten avui en el curs. Entre aquestes complicacions destaquen la conjuntivitis papil·lar gegant (procés inflamatori no infecció), la sequedat ocular o altres de més greus com les infeccions o la hipòxia crònica (falta d'oxigen), que pot provocar la mort de les cèl·lules mare de la còrnia, encarregades de la seva regeneració contínua, i que pot requerir un trasplantament de limbe o de [cèl·lules mare corneals](#).

Segons els especialistes, les infeccions corneals per lents de contacte són potencialment molt severes, com és el cas de la [queratitis](#), i poden tenir seqüeles importants sobre la visió i, fins i tot, fer necessari un [trasplantament de còrnia](#). Es calcula que les infeccions són 5 vegades més freqüents en usuaris de lents de contacte d'hidrogeles toves d'ús prolongat que en les d'ús diari i solen associar-se a una mala higiene o a un ús no responsable.

El paper dels òptics i d'altres agents de salut és fonamental tant en la detecció precoç d'aquests problemes que requereixen atenció urgent com en l'educació al portador de lents de contacte, al qual cal desaconsellar utilitzar-les massa hores al dia o per dormir i portar-les posades a la platja o a la piscina, a més d'animar-lo a establir rutines adequades d'higiene i de manteniment. Així mateix, "l'usuari de lents de contacte ha de saber que si experimenta dolor

ocular o pèrdua de visió o bé percep una taca a la còrnia, ha d'acudir immediatament a un oftalmòleg especialitzat", adverteixen els organitzadors del curs.

Cirurgia refractiva i trasplantament selectiu de còrnia

Segons un recent estudi que va analitzar el risc d'infecció per l'ús crònic de lents de contacte, aquest risc és 10 vegades superior que l'associat a cirurgia refractiva LASIK, solució altament segura i eficaç –en absència de contraindicacions i executada de manera correcta– per millorar la qualitat de vida del pacient amb [miopia](#), [hipermetropia](#) i / o [astigmatisme](#)). Una altra indicació menys coneguda d'aquesta cirurgia, i que es mostra avui al curs, és la seva capacitat de tractament de distròfies externes de la còrnia, en què l'aplicació del làser pot millorar significativament la visió, tot i que casos més severos poden arribar a requerir un trasplantament.

Precisament aquesta és una de les àrees de més avenç en oftalmologia, amb el desenvolupament de noves tècniques que permeten canviar de forma selectiva només les cèl·lules danyades, com és el cas del trasplantament d'endoteli en la distròfia de Fuchs. El Dr. Josep Lluís Güell és pioner i ha desenvolupat avenços clau en aquesta tècnica, coneguda com a [DMEK](#) (queratoplàstia endotelial de la membrana de Descemet), així com en la DALK (queratoplàstia lamel·lar anterior profunda), que permeten obtenir millors resultats que el trasplantament penetrant (de tota la còrnia).

Complicacions associades a la blefaroplàstia

Altres casos que es revisen avui al curs responen a pacients amb ull sec sever associat a una [blefaroplàstia](#) incorrectament indicada o practicada. La blefaroplàstia, cirurgia per corregir les "bosses" dels ulls, és la intervenció més sol·licitada en cirurgia estètica, juntament amb la rinoplàstia. Si no està indicada i realitzada per mans expertes, tant des del punt de vista estètic com de salut ocular, pot derivar en una retracció excessiva de la parpella inferior, que deixa una part de la superfície ocular permanentment desprotegida i condueix a ull sec i a complicacions derivades.

Sobre aquests i altres assumptes relacionats amb la patologia de la superfície ocular s'està tractant avui al curs, que s'estructura en cinc blocs, en els quals, mitjançant presentacions, vídeos i taules rodones, els especialistes en còrnia de l'IMO –[Dra. Miriam Barbany](#), [Dr. Daniel Elies](#), [Dr. Óscar Gris](#), Dr. José Luis Güell i [Dra. Mercè Morral](#)– comparteixen casos de queratitis infeccioses, ull sec, cirurgia refractiva, trasplantament de còrnia i conjuntiva.